

Criteria van Solidaire Economie

Margies Kaag, verslag

Inleider : Lou Keune

Voorzitter : Annette Raub

Verslaglegger: Margies Kaag

Verder aanwezig: 12 vrouwen en 9 mannen, overwegend onder de 30 jaar met enige 50plussers.

De discussie was geanimeerd en er werd erg goed naar elkaar geluisterd.

In de inleiding

zette Lou Keune het systeem in niveaus waarin de solidaire economie geplaatst moet worden uiteen. Het hoogste niveau is een ideaalbeeld van absolute vrijheid voor ieder mens op aarde, dus ook economische vrijheid. Het niveau 2 eronder is dat van de solidaire economie. Niveau 3 wordt gevormd door het transformatiebeleid (ofwel de beleidsalternatieven).

Niveau 4 bestaat uit dat wat nu al gebeurt in:

- primaire praktijken zonder intentie zoals zorgen voor je kinderen,
- bewuste praktijken, deze zijn in ontwikkelingslanden verder gevorderd dan bij ons,
- politieke praktijken, centrale vragen van machtsvorming.

Van niveau 3 en 4 hebben we in een aantal workshops begin dit jaar een reeks criteria benoemd, een 21 tal inhoudelijke en 4 formele (d.i. een manier van ordenen).

De bedoeling van vandaag, in aansluiting op het werk van die eerder workshops, is deze criteria in slagorde te plaatsen, zodat ze een systeem vormen, de theoretische basis van solidaire economie.

Drie discussie vragen:

1. Welke voorbeelden van beleidsalternatieven en praktijken moeten nog opgenomen worden in de lijsten van de tekst in reader blz. 23 en 24?
2. Welke criteria van solidaire economie moeten nog opgenomen worden in de lijsten van de tekst in reader blz. 25 en 26?
3. Welke criteria zijn de belangrijkste voor solidaire economie?

1 Welke voorbeelden van beleidsalternatieven en praktijken moeten nog opgenomen worden in de lijsten van de tekst in reader blz. 23 en 24?

Bij anders rekenen wordt aangetekend dat het niet alleen gaat om de rekenmethode van het Centraal Plan Bureau, maar ook: hoe doe je dat zelf anders rekenen? Tel je altijd alles mee? Het gaat niet zozeer om de rekenmethode als wel om de gebruikswaarde van een goed.

Zelfbeschikking zou nog expliciet toegevoegd moeten worden aan de lijst, nu is het in diverse voorbeelden wel impliciet aanwezig.

Belasting zou eerder op uitgaven in plaats van op inkomen geheven moeten worden. Maar dan ontstaat er een discussie over het wegvallen van progressie. Dit systeem gaat uit van het bestaan van een basisinkomen en inkomens tot een bepaald maximum. De bedoeling is grondstoffen meer te belasten dan inkomen.

Een mondiale voedselbank zou toegevoegd kunnen worden, mits rekening gehouden wordt met mogelijke nadelen voor kleine boeren. Dus alleen in uiterste nood gebruiken.

2 Welke criteria van solidaire economie moeten nog opgenomen worden in de lijsten van de tekst in reader blz. 25 en 26?

Er wordt ingegaan op criterium 16 'regionalisering'. Men denkt aan verschillende grootten, zowel Wageningen e.o. als de regio Europa. Bij al die grootten gaat het niet om absolute zelfvoorziening, maar het optimum aan zelfvoorziening zodat transportkosten gedrukt worden. Beter voor het milieu en goed voor gevoel van eigenwaarde en zelfbeschikking. Wel vermijden dat het een *blut und boden* of 'eigen volk eerst' actie wordt.

Criterium 12 feminisering betekent meer vrouwelijke energie d.i. meer zorgmentaliteit.

Er ontstaat een discussie over ontplooiing wel of niet via concurrentie en tenslotte wint de term competitie het van concurrentie. Het competitieve element (kleinschalig) wordt gezond gevonden maar niet grootschalige concurrentie met wegdringen van noodzakelijke samenwerking. Samenwerking moet ook niet begrepen worden als achterkamertjespolitiek, onderonsjes. Concurrentie moet niet het leidende principe zijn in de economie.

Het belang van basisbehoeften wordt onderkend, maar daarnaast hebben individuen individuele behoeften en die moeten gewaarborgd blijven en niet gediscrimineerd.

Bij criterium 21 'contante vernieuwing' moet gedacht worden aan vermijden van verstarring zoals in het Walden van Frederik van Eden. Zelfkritiek is van belang.

Solidaire economie moet niet één soort economie zijn maar eerder een complementaire economie.

In de lijst wordt gemist een andere arbeidsverdeling. Nu wordt er veel energie besteed aan nieuwe en op zich onnuttige zaken, terwijl de nodige zorg wordt verwaarloosd.

Gemist in de lijst is de kwestie opbrengst van de grond. Opbrengst zou eerder voor de gemeenschap moeten zijn, ook indien particulier eigendom zou blijven bestaan.

Grond, water, lucht zou van iedereen moeten zijn of minstens door ieder vrij gebruikt mogen worden.

Nu is binnen de Vereniging Solidair een structuur waarbij er sprake is van collectief bezit. Ook als iemand afhaakt is er een regeling dat hij slechts een derde van zijn winst mee mag nemen, twee derde blijft bij het collectief ten nutte van alle volgende deelnemers.

Culturele identiteit zou expliciet toegevoegd moeten worden aan de lijst.

Ombouwen van huidige rechtstelsel eveneens.

3 Welke criteria zijn de belangrijkste voor solidaire economie?

Verschillende criteria lijken erg op elkaar en zouden beter samengevoegd kunnen worden. In het eerste criterium zit alles al in.

We moeten oppassen het wiel te willen uitvinden en dus is samenwerking met anderen geboden. Die anderen vindt men o.a. op de Website van OMSLAG. Samen met OMSLAG zouden we een brochure uit kunnen geven.

Samenwerking met politieke partijen is geboden, nu vooral met SP en GroenLinks. Uitbreiden?
Hoe?

Er wordt gewezen op de PEACE-beweging (organisaties die bezig zijn met *people, earth, animals, culture, environment*).

Samenvattend:

**Doorgaan met informatie verzamelen, en:
Samenwerkingsverbanden creëren.**